

یادداشت علمی

معرفی گونه *Aclerixenus formosus* Loew (Dip.: Drosophilidae)
شکارگر مراحل نابالغ حشرات خانواده Aleyrodidae در ایران.

نگارش

مهرداد پرچمی عراقی^۱ و شهرام فخری^۲

در حین انجام مطالعات در منطقه اوین، در مرداد ۱۳۷۲، لاروهایی از خانواده Drosophilidae در حال تغذیه از پوره‌های *Aleyrodes singularis* Danzing موجود بر روی کاهوی وحشی *Lactuca serriola* L مشاهده و جمع آوری شدند. پس از پرورش این لاروها در آزمایشگاه، حشرات بالغ بدست آمده، مورد بررسی قرار گرفتند و در نهایت نام علمی آنها *Aclerixenus formosus* Loew تخصیص داده شد. از آنجاکه این جنس و گونه در آسیا تنها از فلسطین گزارش شده است، نوشتۀ حاضر نخستین گزارش از وجود آن برای فون حشرات ایران بشمار می‌رود.

خانواده Drosophilidae با دارا بودن بیش از سه هزار گونه و حدود ۶۰ جنس، اغلب در میوه‌ها و سایر اندامهای گیاهی درحال فضاد رشد و نمو می‌کنند. تعدادی از جنس‌ها، شکارچی تخم عنکبوت‌ها، قورباغه‌ها و آسیابکها و تعداد دیگری نیز شکارچی شپشک‌ها و زنبجره‌ها می‌باشند، که در این میان تنها جنس *Aclerixenus* Frauenfeld از پوره‌های خانواده Aleyrodidae تغذیه می‌کنند. حشره ماده تخم‌های خود را روی سطح برگ و نزدیک به پوره‌های سن آخر خانواده Aleyrodidae می‌گذارد و لاروها پس از خروج از تخم شروع به تغذیه از پوره‌ها کرده و سپس دوره شفیرگی خود را در سطح برگ طی می‌کنند.

سر این حشره زردرنگ و بدون موهای *arista ocellar* بدون مو، چشم‌ها قرمز رنگ، *dorsocentral* به رنگ سیاه و دارای یک جفت موی *acrostichal* و یک جفت موی *mesonotum* سپرچه دارای دو جفت موی کناری و رگیال *R4+5* و *M1+2* متوازی. طول بدن ۲ میلیمتر.

۱- مهندس مهرداد پرچمی عراقی، موسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی، صندوق پستی ۱۴۵۴-۱۹۳۹۵ تهران

۲- مهندس شهرام فخری، موسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی، صندوق پستی ۱۴۵۴-۱۹۳۹۵ تهران

Scientific Note

***Acletoxenus formosus* Loew (Dip:Drosophilidae), predator of immature stages of whiteflies in Iran.**

By

M. PARCHAMI-ARAGHI¹ & SH. FARROKH²

Drosophilid larvae which were feeding on *Aleyrodes singularis* Danzing on wild lettuce (*Lactuca serriola* L.) were collected in Evin in August 1993. The larvae were transferred to the laboratory and emerged adult flies were identified as *Acletoxenus formosus* Loew. This genus and species has been reported in Asia only from Palestine and is a new record for insect fauna of Iran.

Drosophilidae, with 3000 described species in over 60 genera, often develop in damaged fruits and other rotting plant tissues. Some species are predacious on spider, frog and dragonfly eggs and some other are predacious on coccoids and delphacids, but *Acletoxenus* is the only genus which is predator of immature stages of whiteflies. They lay their eggs on the leaves adjacent to older nymphs; pupation occurs on the leaves.

Head is yellow and without ocellar bristles, arista bare, eyes red, mesonotum black, with a pair acrostichal and dorsocentral setae, scutellum with 2 pairs marginal setae. Wing with parallel veins R₄₊₅, M₁₊₂. Body length 2mm.

1. M. PARCHAMI-ARAGHI

Plant Pests & Diseases Research Institute, P.O. Box 19395-1454 Tehran, Iran.

2. SH. FARROKH²

Plant Pests & Diseases Research Institute, P. O. Box 19395-1454 Tehran, Iran.